شهرآرا

SHAHRARANEWS.IR

Mashhadchehreh.ir

Photoshahr.ir

اشنبه

سال هفدهم
۱۰ اسفند ۱۴۰۴
۱۱ رمضان ۱۴۴۷
شماره ۴۷۱۰

روزنامه فرهنگی- اجتماعی- اطلاع‌رسانی
صاحب امتیاز: شهرداری مشهد
مدیرمسئول: سید میثم موسوی‌مهر
سردبیر: سید سجاد طلوع هاشمی
نشانی: خیابان کوهسنگی ابتدای کوهسنگی ۱۵
دفتر مرکزی: ۰۵۱-۳۷۲ ۸۸۸۸۱-۵
نمابر: ۰۵۱-۳۸۴۹۰۳۸۴
روابط عمومی: ۰۵۱-۳۸۴۸۳۷۵۲
شماره پیامک: ۳۰۰۰۷۲۸۹

سایت شهرآرا نیوز را با اسکن این کد دنبال کنید

میثاق‌نامه اخلاق حرفه‌ای

اوقات شرعی مشهد

اذان ظهر ۱۱:۴۳:۵۱	غروب آفتاب ۱۷:۲۵:۵۵	اذان مغرب ۱۷:۴۴:۱۶	
نیمه شب شرعی ۲۳:۰۱:۵۳	اذان صبح فردا ۰۴:۳۷:۵۰	طلوع آفتاب فردا ۰۶:۰۱:۴۶	

رسول خدا(ص):

برای هر چیزی زکاتی است و زکات بدن‌ها روزه است.

الکافی، جلد ٤، صفحه ٦٢، حدیث ٣

اول شخص

روان‌شناسی برای او شعاری نبود

یادی از علی‌اکبر شعاری نژاد، روان شناس و نویسنده نامدار ایرانی هم‌زمان با سالروز درگذشتش

مریم شیعه|کودک گوشه اتاق نشسته است. نه گریه می‌کند، نه می‌خندد. فقط نگاه می‌کند. مادر نگران و دستپاچه، پشت هم سؤال می‌پرسد «چرا حرف نمی‌زند؟ چرا مثل بقیه نیست؟» پدر سکوت کرده است. مادر ادامه می‌دهد «یکی می‌گوید دیرزبان باز می‌کند، یکی می‌گوید لجباز است و... نمی‌دانم چه کار کنم.» او آرام به حرف‌های مادر گوش می‌دهد و منتظر می‌ماند تا خودش را خالی کند. اولین باری نیست که با چنین نگرانی‌هایی روبه‌رو می‌شود. هر روز مادرهای نگران زیادی پشت در اتاقش سبز می‌شود که جایی برای رفتن ندارند. صدای کودکان اغلب شنیده نمی‌شود. در جامعه‌ای که بیشتر به رفتار کودک اهمیت می‌دهند تا به روان او، شنیده نشدن کودک چیز غریبی نیست. نگرانی‌های ساده و بی‌نام مادران درباره بچه‌هایشان تمامی ندارد. آن‌ها نمی‌توانند به خوبی تشخیص دهند که سکوت کودکشان از اضطراب است، از سردرگمی یا از سر تأمل. او متولد ۱۳۰۴ در تبریز است. مدرسه را از همان ابتدا جدی می‌گیرد. کتاب در زمانه او، کالایی کمیاب است. وقتی پایش به دانشگاه باز می‌شود، بیش از همیشه خودش را غرق در کلمات کمیاب می‌کند. در روزهایی که روان شناسی، پشت میزهای نظری و توی معدود مطب هاست، او داشته‌هایش را زیر بغلش می‌زند و خودش را در متن زندگی مردم عادی محک می‌زند. شروع به نوشتن می‌کند. وقتی نگارش کتاب‌های روان شناسی رشد در ایران را آغاز می‌کند، تلاش می‌کند از اضطراب نوجوانی تا شکاف نسل‌ها و تأثیر قصه بر ذهن کودکان را پوشش دهد. وقتی به سراغ یادگیری می‌رود، بحث انگیزه، احساس امنیت، جنس رابطه کودک با والد و کودک با معلم را پیش می‌کشد. او در دهه‌هایی کار می‌کند که آموزش و پرورش ایران در حال پوست اندازی است. دانشگاه‌ها گسترش می‌یابند، دانشسراها فعال‌اند و علوم تربیتی آرام آرام هویت مستقل پیدا می‌کند. در این بستر به یکی از صداهای شکل دهنده این حوزه تبدیل می‌شود. کتاب‌هایش صدا می‌کنند. او روان شناسی را ابزار فهم انسان می‌بیند و می‌نویسد تا نسل‌های بعد برای این فهم، به روز بمانند. هم زمان در رسانه‌های مکتوب، برای والدین و معلمان می‌نویسد و جهان علم را به جهان زندگی روزمره هدایت می‌کند.

کتاب‌های بدون انقضا

ظهر است و کتاب فروشی دانشگاه شلوغ. «روان شناسی رشد»، «روان شناسی یادگیری»، «ادبیات کودکان» و... کتاب‌هایی‌اند که قرار نیست یک شبه بلعیده شوند. این کتاب‌ها، کتاب‌هایی‌اند که باید با مداد خوانده شوند، با حاشیه نویسی، با مکث فراوان. او نویسنده این کتاب‌هاست و هر بار که کتاب‌هایش به چاپ تازه می‌رسد و سر از کتاب فروشی دانشگاه در می‌آورد، دوباره دانشجویان برای خرید صف می‌کشند. او منبع فارسی زبان بسیاری از دانشجوهاست. کلاس‌هایش در دانشگاه شلوغ است.

آن قدر شلوغ که معمولا چند کد از آن‌ها، در روز انتخاب واحد باز می‌شود و فورا ظرفیتشان ته می‌کشد. او مفاهیم روان شناسی را از سطح واژه‌های انتزاعی پایین می‌آورد و به تجربه روزمره وصل می‌کند. وقتی از «یادگیری» حرف می‌زند، منظورش فقط کلاس و امتحان نیست، یادگیری را مثل یک سازوکار روانی توضیح می‌دهد که از انگیزش، تقویت، خطا، تکرار و محیط تغذیه می‌کند. وقتی از «رشد» حرف می‌زند، آن را صرفا جدول سنی نمی‌کند، رشد را مسیر شکل‌گیری شخصیت می‌بیند، جایی که خانواده، مدرسه و جامعه با هم درگیر می‌شوند. در کنار مسیر دانشگاهی، در بحث آموزش به معمان نیز دغدغه‌مند است و بخشی از جریان سازی او، به این واسطه است. یکی از وجوهی که درباره او برجسته می‌شود، پیوندش با «ادبیات کودک» است. برای او قصه‌گویی و روان شناسی از هم جدا نیستند. ادبیات کودک، برای او آزمایشگاهی نرم است که می‌شود در آن دید یک متن چگونه احساس امنیت یا اضطراب می‌سازد، چگونه الگو می‌دهد، چگونه جهان بینی کودک را شکل می‌دهد.

راز ماندگاری او

علی‌اکبر شعاری نژاد پس از سال‌ها خدمت به روان شناسی و علوم تربیتی، سرانجام در دهم اسفند ۱۳۹۲ درگذشت. او معلم، استاد دانشگاه، نویسنده و کسی بود که برای آموزش عمومی وقت گذاشت.

وقتی در سال ۱۳۳۴ از رشته فلسفه و علوم تربیتی فارغ‌التحصیل شد، به تبریز رفت و در کالج تربیت معلم تبریز ادامه تحصیل داد. ۱۰ سال بعد، به تهران آمد و تحصیلات تکمیلی را در دانشگاه تهران پشت سر گذاشت. تدریس را از دانشگاه علامه طباطبایی آغاز کرد و بعد راهی دانشگاه تهران شد.

او استاد ممتاز دانشگاه تربیت معلم بود. عنوان پژوهشگر نمونه دانشگاه علامه طباطبایی را به دست آورد و به عضویت هیئت علمی دانشکده پزشکی دانشگاه شهید بهشتی درآمد.

او سرآمد همه دانشگاهیان ممتاز ایران بود. مجموع آثار او، چیزی بیش از ۴۳ عنوان کتاب و ده‌ها مقاله است. نسل‌های متوالی دانشجوها و معلم‌ها، دست‌کم یک بار کتاب‌هایش را خوانده‌اند، چون که او زبان آموزش را جور دیگری ارائه داد و روان شناسی را به خدمت تربیت درآورد. هنوز هم، آثار شعاری نژاد محل رجوع پژوهشگران جوان و علاقه‌مندان به علم است.

کوچه

وطن، فصل مشترک!

«ایران برای همه، همه برای ایران» وقتی به مثابه یک دالِ مرکزی در گفتمان ملی فهم شود، می‌تواند به چارچوبی برای بازسازی معنای «ما»ی ایرانی بدل گردد. مسئله امروز ما در روزهای جنگی بیش از آنکه صرفا امنیتی یا اقتصادی باشد، مسئله بازتعریف نسبت فرد و جمع در متن یک هویت تاریخی است. در این بازتعریف، ایران نه فقط یک جغرافیا، که یک متن فرهنگیِ زنده است، متنی که همه ما، هم خواننده آنیم و هم نویسنده‌اش.

«ایران برای همه» یعنی به رسمیت شناختن تکثر در دل وحدت. از منظر مطالعات فرهنگی، هویت ملی زمانی پایدار می‌ماند که بتواند تفاوت‌ها را در خود هضم کند، نه آنکه آن‌ها را طرد کند. قومیت‌ها، زبان‌ها، سبک‌های زندگی و گرایش‌های فکری متنوع، تهدید نیستند؛ سرمایه‌های نمادینی‌اند که اگر در روایت رسمی جای بگیرند، به غنای «ایرانی بودن» می‌افزایند. ایران برای همه یعنی هیچ‌کس در حاشیه نایستد، هیچ‌کس احساس حذف‌شدگی نکند و هیچ روایت معتبری از زیستن ایرانی، از دایره شمول بیرون نماند. در برابر آن، «همه برای ایران» ترجمان مسئولیت فرهنگی ماست.

غلامرضا نبی اسدی
روزنامه نگار

هویت ملی، یک امر یک‌سویه نیست که صرفا از بالا تولید شود؛ در کنش‌های روزمره ما بازتولید می‌شود. وقتی در شبکه‌های اجتماعی سخن می‌گوییم، وقتی نقد می‌کنیم، وقتی از بحران‌ها روایت می‌سازیم، در حال بازنویسی چهره ایرانیم. اگر این بازنویسی بر مدار تخریب و تحقیر باشد، سرمایه نمادین خود را تحلیل می‌بریم، اما اگر بر مدار نقد مسئولانه و همدلی شکل گیرد، به تقویت «ما»ی جمعی کمک می‌کند.

در شرایط تهدید، نخستین هدف تهاجم، فرسایش انسجام فرهنگی است. دشمن می‌کوشد شکاف‌ها را برجسته کند و از تفاوت‌ها، دوگانه‌های خصمانه بسازد. اینجاست که جامعه باید همچون «بوم رنگ» عمل کند؛ هر ضربه را به تصویری تازه تبدیل کند. بوم، منفعل نیست، ضربه را می‌پذیرد اما آن را در نظام معنایی خود هضم می‌کند و به اثری نو بدل می‌سازد. ما نیز می‌توانیم فشار بیرونی را به فرصتی برای گفت‌وگوی درونی، برای بازاندیشی در شیوه حکمرانی فرهنگی و برای تقویت هم بستگی اجتماعی بدل کنیم.

ما با هم می‌توانیم بایستیم؛ ایستادن در اینجا صرفا مقاومت فیزیکی نیست، بلکه مقاومت معنایی است. یعنی اجازه ندهیم روایت‌های تحقیرآمیز، تصویر ما از خودمان را مصادره کنند.

ما با هم می‌توانیم بمانیم؛ ماندن یعنی حفظ پیوستگی تاریخی و فرهنگی، یعنی انتقال امید از نسلی به نسل دیگر و ما با هم می‌توانیم بسازیم؛ ساختن یعنی تولید معنا، تولید اعتماد و تولید آینده. ما ایرانی هستیم؛ فرهنگی داریم که در شادی، جمعی است و در سوگ، همدل. شادی‌هایمان را قسمت می‌کنیم، زیرا لذت را امری اجتماعی می‌دانیم و در سوگواری، شانه‌هایمان را برای تکیه دادن آماده می‌کنیم، زیرا رنج را نیز جمعی می‌فهمیم.

این الگوی فرهنگی، اگر آگاهانه تقویت شود، به سرمایه اجتماعی تبدیل می‌شود؛ سرمایه‌ای که در بزنگاه‌ها، جامعه را از فروپاشی حفظ می‌کند. «ایران برای همه، همه برای ایران» می‌تواند به دالِ مفصل‌بندی‌کننده گفتمان ملی بدل شود، پلی میان تکثر و وحدت، میان حق و مسئولیت، میان فرد و جمع. اگر این گزاره در سیاست‌گذاری فرهنگی، در نظام آموزشی، در رسانه‌ها و در کنش‌های روزمره ما نهادینه شود، آنگاه ایستادن، ماندن و ساختن نه آرزو، که امکان خواهد بود.

ایران، در نهایت، نام همین «ما»یی است که اگر خود را بازشناسد، می‌تواند هر تهاجمی را به فرصتی برای بلوغ فرهنگی بدل کند.

تقویم تاریخ

۱۰ اسفند

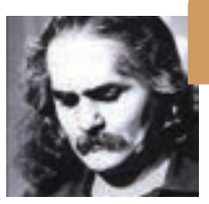

۱۰ اسفند زادروز **مهدی اخوان ثالث** متخلص به **(م. امید)** شاعر و نویسنده فقید مشهدی است که سال ۱۳۰۶ به دنیا آمد. هنر اخوان در آمیزش شعر کهن و سبک نیمایی از او شاعری بی‌بدیل ساخت. «ارغنون»، «زمستان»، «آخر شاهنامه»، «از این اوستا» و ... از مجموعه اشعار ماندگار اوست.

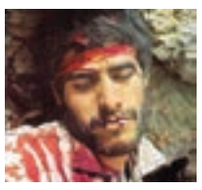

۱۰ اسفند سالروز به شهادت رسیدن **امیر حاج امینی** بیسیم‌چی گردان نصر لشکر ۲۷ محمد رسول ا... (ص) در دوران دفاع مقدس است که سال ۱۳۶۵ آسمانی شد. عکس این شهید که توسط احسان رجبی در شلمچه، گرفته شد، تبدیل شد به یک نماد ملی و تجسمی از مظلومیت و معنویت شهدای دفاع مقدس.

دست به دعا

حاجات و مناجات

امید مهدی نژاد
شاعر و نویسنده

- در مناجات با باری تعالی، و شکوه از بی نصیبی و نامرادی و اعتراف به تنگی و تاری و جمعی و جوری:

خداوندا، نپنداری که شادیم
که درگیر جمود و انجمادیم
به واقع تنگ و تار و جمع و جوریم
علی الظاهر اگر قدری گشادیم

- در مناجات با باری‌تعالی و توکل مطلقه بر او:

خدایا، قصد رو کردن نداریم
کتی بهر اتو کردن نداریم
خودت ترتیب ده حاجات ما را
که حال آرزو کردن نداریم

- در مناجات با ذات اقدس اله، و شکایت از آشنایان و اعتراف به این حقیقت که با من هرچه کرد آن آشنا کرد:

خداوندا، ندیدیم از کجا رفت
ولی از ابتدا تا انتها رفت
من از بیگانگان هرگز ننالم
به ما هرچیز رفت از آشنا رفت

- در مناجات با حضرت احدیت و مطرح کردن پرسش بنیادین:

خداوندا چرا با ما چنینی
چرا تنها به فکر خلق چینی
اگر با ما سر یاری نداری
بگو اصلا چرا می‌آفرینی

کارتون شهر

سعید صادقی

بدون شرح...
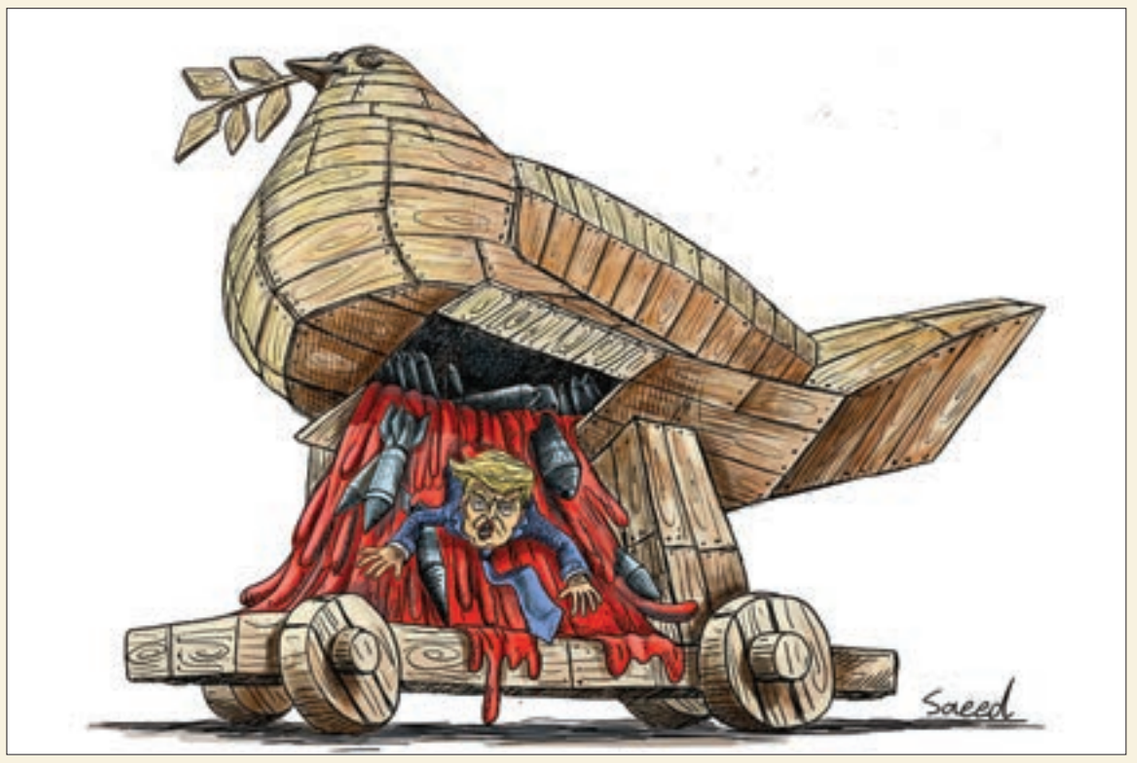
اثر برگزیده سومین جشنواره کارتون ترامپیست